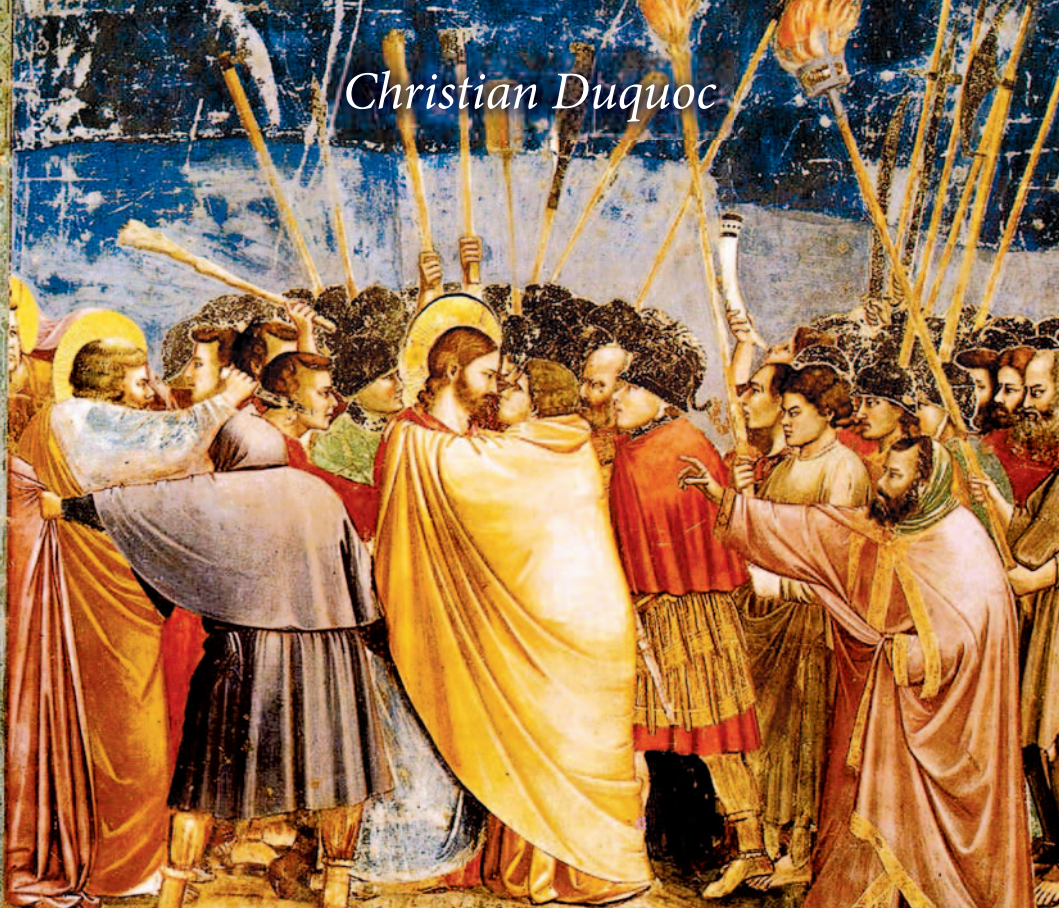

Christian Duquoc

SVOBODNI NAZAREČAN

Izvirnost Jezusovega
odrešenijskega poslanstva

Christian Duquoc

SVOBODNI NAZAREČAN

Izvirnost Jezusovega
odrešenjskega poslanstva

Predelana in razširjena izdaja

Družina
Ljubljana
2006

Christian Duquoc

SVOBODNI NAZAREČAN

Izvirnost Jezusovega odrešenjskega poslanstva

Predelana in razširjena izdaja

Naslov izvirnika:

Christian Duquoc

Jésus, homme libre

Esquisse d'une christologie

Edition revue et augmentée

Les Editions du Cerf, Paris 2003

© Les Editions du Cerf, 2003

© Za slovensko izdajo Družina d.o.o.

Zbirka Razumevanja

Sedma knjiga

Ureja dr. Drago K. Ocvirk CM

Lektoriral Jurij Devetak CM

Izdala Družina d.o.o.

Odgovarja dr. Janez Gril

Grafična priprava Družina d. o. o.

Tisk Schwarz d. o. o.

Ljubljana 2006

Prevedel in s pojasnjevalnimi opombami dopolnil dr. Drago K. Ocvirk CM

V sodelovanju z Inštitutom za religiologijo, ekumenizem in dialog (IREĐ) Teološke fakultete Univerze v Ljubljani

S finančno pomočjo Ministrstva za kulturo

www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

232.3

DUQUOC, Christian

Svobodni Nazarečan : izvirnost Jezusovega odrešenjskega poslanstva / Christian Duquoc ; [prevedel in s pojasnjevalnimi opombami dopolnil Drago K. Ocvirk]. - Ljubljana : Družina, 2006. - (Zbirka Razumevanja ; knj. 7)

Prevod dela: Jésus, homme libre . Une christologie

ISBN 961-222-627-X

226965504

Drago K. Ocvirk

Resnica o Jezusu v kulturi navidezne resničnosti

»Med različnimi oblikami služenja, ki jih mora Cerkev nuditi človeštvu, je tudi ta, ki vključuje njeno odgovornost na popolnoma poseben način: to je diakonija resnice. Po eni strani je zaradi tega poslanstva skupnost verujočih udeležena v skupnem naporu, s katerim si človeštvo prizadeva doseči resnico, po drugi strani pa jo zavezuje, da sprejema odgovornost za oznanjevanje doseženih gotovosti, čeprav ve, da je vsa dosežena resnica samo korak k polni resnici, ki se bo razkrila v poslednjem razodetju Boga.«

Janez Pavel II.¹

1.

Morda se bo kdo vprašal: Ali ni že dovolj knjig o Jezusu? Ali ga ne poznamo dovolj? Zakaj še ena več? Knjig o Jezusu morda res ne manjka, tudi v slovenščini ne, vendar pa je znanje o njem porazno, gledano že z vidika splošne kulture, kaj šele verske. To je mogoče opaziti skoraj na vsakem koraku, posebej pa je to očitno ob nesposobnosti mnogih,

---

¹ Okrožnica *Vera in razum*, § 2, v: *Cerkveni dokumenti*, št. 80. Družina, Ljubljana, 1999.

da bi razlikovali med zgodovinskimi dejstvi in romaneskno domišljijo, kakor se to dogaja ob romanu in filmu *Da Vincijeva šifra*.

In vendar je danes zgodovinopisno poznavanje Jezusa iz Nazareta tolikšno, kakor ni bilo nikoli doslej v vsej zgodovini krščanstva. Podoba o njem je namreč izdelana na podlagi številnih odkritij po 2. svetovni vojni. Tedaj so na več krajih odkrili cele knjižnice znanih in neznanih del z bibličnimi in drugimi vsebinami, arheologi pa so šli tako rekoč iz odkritja v odkritje, iz ene pomembne najdbe v drugo.² Zato se je močno povečala vednost o razmerah ob koncu tempeljskega judovstva ter začetkih krščanstva in rabinskega judovstva.³ Pri večini teh najdb oz. pri njihovem razvozlavanju so sodelovali strokovnjaki s krščanskih univerz in teoloških fakultet. Te ustanove so o novih odkritjih in spoznanjih

---

2 Leta 1947 so odkrili v Kumranu rokopise, ki so temeljito obnovili in razširili poznanje zgodovinskega, družbenega, verskega in idejnega okolja v začetkih krščanstva. Pomembno je tudi odkritje gnostičnih spisov v Nag Hamadi v Egiptu leta 1954. Temeljito se je prenovil študij starih judovskih spisov ali medzavezne literature, ki je nastala v judovstvu v obdobju od 3. st. pr. Kr. do 2. st. po Kr. in ni bila sprejeta v Sveto pismo. Znanje so razširila tudi arheološka odkritja, ki se nadaljujejo; o Jezusu govorijo tudi Jožef Flavij in nekateri rimski avtorji. Najzanesljivejši in najbogatejši viri za zgodovinarja pa so danes krščanski spisi. »V zvezi z njimi mora zgodovinar poznati načine govorjenja v 1. st. krščanskega štetja, tedanje literarne postopke in način pisanja zgodovine, ki ni takšen kakor naš. Stari zgodovinarji so npr. zlahka primešali zgodovinski govoriči še simbolno, da bi tako bolj poudarili pomen kakšne osebnosti ali dogodka. Simbol ne odpravlja zgodovine, vendar zahteva takšno pisanje od sodobnega zgodovinarja, da ne vzame dobesedno vsebine takšne zgodovinsko-literarne predstavitve. Pogosto simbolna govorica na svoj način poudari, kar je zgodovinsko najpomembnejše, toda z izrazi, ki se razlikujejo od zgolj anekdotične časopisne kronike.« C. Perrot, *Jésus*, PUF, Pariz, 1998, 23–24.

3 Nove poglede na začetke krščanstva sem predstavil v razpravi *Izvor krščanstva v judovstvu: monoteizem, mesijanstvo, apokaliptično mišljenje*, v: *Zgodovina v šoli*, 2002, letn. 10, št. 4, 28–49.

Kazalo

Resnica o Jezusu v kulturi navidezne resničnosti <i>(Drago K. Ocvirk)</i>	7
Brez Jezusa ni Kristusa	15
I.	
Velikonočno dogajanje	23
Velika noč in pričevanje apostolov	23
Velika noč in Jezusovo zgodovinsko življenje	25
Teološka skušnjava:	
Velika noč izbriše Jezusovo zemeljsko življenje	26
Zgodovinska skušnjava: Pozabljena velika noč	28
Velikonočni dogodek in krščanska misel	31
II.	
Jezus iz Nazareta: svoboden človek	35
Jezus in njegovo družbeno okolje	36
Svobodna beseda	39
Osvobajajoče ravnanje	42
Jezus, svoboden človek	44
III.	
Jezus v očeh svojih sodobnikov	49
Prerok?	50
Mesija?	53
Zavrnitev nacionalističnega mesijanstva	55

IV.

Jezusovo pričevanje o sebi?	59
Za koga se ima Jezus?	60
Obilica hipotez	62
Nezadostni nazivi	63
Naziv Mesija	64
Naziv Božji Sin	65
Naziv Sin človekov	66
Naziv Služabnik	70
Jezusova svobodnost, izraz njegove zavesti	72

V.

Sojenje in smrt	75
Vzroki spora med Jezusom in njegovimi sodobniki	76
Izid konflikta: sojenje	78
Verska obsodba	80
Politično hudodelstvo	81
Značaj Jezusove obsodbe	83

VI.

Velikonočno doživetje: Jezus živi	85
Dokumenti	85
Velikonočno doživetje in križ	88
Vstajenje ni vrnitev v navadno življenje	89
Vstajenje ni duhovna nesmrtnost	90
Vstajenje ni podoba brez vsebine	91
Vstajenje ni dogodek preteklosti	94
Velika noč, Božji molk in Jezusovo zemeljsko življenje	95

VII.

Jezus osvobaja	103
Jezusova smrt: posledica njegovega boja	105
Jezus osvobaja od imaginarnega boga	108
Jezusovo odpuščanje osvobaja od sovraštva	109
Odpuščanje, konflikti in osvoboditev	113

VIII.

Jezus kot Sin - človeški obraz Boga	119
Jezus, Božji Sin	121
Nevarnost nesporazumov	122
Razodetje Boga v Jezusu Kristusu	126
Sklep	131

ZBIRKA RAZUMEVANJA

obravnava v slovenskem prostoru navzoča vprašanja, ki so pomembna za človeka in za razumevanje med ljudmi. Nekatera od teh vprašanj zastavlja življenje v vsej svoji čudoviti in dramatični skrivnostnosti, tako da mora sleherni rod poiskati lasten odgovor nanje. Nekatera druga vprašanja pa prinašata prav naš čas in naše skupno življenje, tako da se okrog njih krešejo mnenja in sprožajo polemike, skratka, nemalokrat so jabolko sporov ali v naši družbi ali v naši Cerkvi. Zbirka Razumevanja se vključuje v prizadevanja za razumevanje tako stvari in dogajanj kakor tudi med ljudmi in skupinami na Slovenskem.

V ZBIRKI SO IZŠLA DELA:

1. Drago Ocvirk, *Lepo tveganje. Hoditi z Jezusom danes*, 2000
2. Gérard Fourez, *Barva učlovečenja. Religijska izkušnja in kritični čut*, 2001
3. René Rémond, *Krščanstvo na zatožni klopi. Pogovor z Marcom Leboucherjem*, 2002
4. Michael Paul Gallagher, *Spopad simbolov. Uvod v vero in kulturo*, 2003
5. Régine Pernoud, *Nehajmo že s tem srednjim vekom*, 2003
6. Maxime Rodinson, *Mohamed*, 2005
7. Christian Duquoc, *Svobodni Nazarečan. Izvirnost Jezusovega odrešenjskega poslanstva*, 2006

V PRIPRAVI JE DELO:

Drago K. Ocvirk, *Utemeljene in zakoreninjene v ljubezni*

Slika na naslovnici: Ambrogio Bondone – Giotto, Judežev poljub in izdaja, Jezusova zgodba v cerkvi družine Scrovegni, Padova

»Nobene koristi ni, če z izpovedjo Jezusa kot Božjega Sina, izbrišemo Jezusovo posebnost. Sam je namreč utišal vsa namigovanja na visoke nazive, da bi vsakdo odkril v njegovem preprostem ravnanju in besedi pot, ki vodi v skrivnost njegovega bitja. /.../ O Jezusovem zemeljskem življenju ne moremo torej ničesar izpeljati iz tega, da je Božji Sin, kajti Božjega Sina poznamo le iz tega, kar je bil Jezus v svojem zgodovinskem življenju. Jezus ne daje Bogu človeškega obraza tako, kot če bi mu posodil zgodovinsko bivanje, ampak je on sam človeški obraz Boga v človeških razmerah. Nikakor ne moremo mimo njegovega obraza in ga zanemariti, kajti Bog postaja očiten prav v njem. Ni več razloga, da bi morali zanikati Jezusov obraz. Kakor Jezusovo vstajenje in izvajanje mesijanske naloge ne odpravljata njegovega zemeljskega bivanja, tako tudi njegova identiteta Božjega Sina ne naredi, da bi bil njegov človeški obraz nepotreben. Prav v tem obrazu bo za nas vekomaj Božji Sin in ravno v tem obrazu bo Bog za nas vekomaj Oče.«

Dominikanec Christian Duquoc je rodoviten teološki pisatelj. Vse življenje povezuje poučevanje z oznanjevanjem, pisanje z urednikovanjem. Vedno zvest Cerkvi in dovolj svoboden, da ustvarjalno utira nova pota. V delu Svobodni Nazarečan je strokovna tehtnost obogatena z življenjskim premislekom. Ob spoznavanju Jezusove izjemne osebnosti v njegovi zgodovinski svobodnosti in prostosti se tudi človekovo življenje in poslanstvo v začetku tretjega tisočletja kažeta v novi sproščajoči luči.

DRUŽINA

3.200 SIT